

בשלמות. זהו שכתוב ויט שמים וירד, לארץ הזו. ואז כתוב על הר סיני. מה עמד על הר סיני? הוה אומר זו שכינה.

רבי אבא אמר מכאן, (שמות יט) מפני אשר ירד עליו ה' באש. וכתוב (דברים ד) כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא. וכתוב (בראשית יט) וה' המטיר על סדם ועל עמרה גפרית ואש מאת ה' מן השמים. וה' המטיר - זוהי ארץ. מאיזה מקום נטל את זה? סוף הפסוק מוכיח, שכתוב מאת ה' מן השמים, מן השמים ממש. רבי חייא אמר מכאן, וידבר אלהים את כל, כל - הפלל של הכל, שהרי בזה תלוי הכל.

לא יהיה לך אלהים אחרים על פני. רבי יצחק אמר, אלהים אחרים - להוציא שכינה. על פני - להוציא פני המלך שבהם נראה המלך הקדוש, והם שמו, והוא הם. הוא שמו, שכתוב (ישעיה מב) אני ה' הוא שמי. הוא ושמו אחד הוא. ברוך שמו לעולם ולעולמי עולמים.

שנה רבי שמעון, אשריהם ישראל שהקדוש ברוך הוא קרא להם אדם, שכתוב (יחזקאל לד) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם, (ויקרא א) אדם פי יקריב מפם. מה הטעם קרא להם אדם? משום שכתוב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם. אתם ולא לשאר עמים. ומשום כך אדם אתם. אתם קרויים אדם, ואין עובדי כוכבים ומזלות קרויים אדם.

ששנינו, אמר רבי שמעון, פיון שאדם מ' ישראל נמול, נכנס לברית שגור הקדוש ברוך הוא עם אברהם, שכתוב (בראשית כד) ויה' ברוך את אברהם בכל. וכתוב (מכה

בהאי ארץ, וכדין אתנהר סיהרא, וקיימא באשלומותא. ה' הוא דכתיב ויט שמים וירד, להאי ארץ. וכדין כתיב, על הר סיני. מה קיימא על הר סיני, הוי אימא דא שכינתא.

רבי אבא אמר מהכא, (שמות יט) מפני אשר ירד עליו יי' באש. וכתוב (דברים ד) כי יי' אלהיך אש אוכלה הוא. וכתוב, (בראשית יט) ויי' המטיר על סדם ועל עמורה גפרית ואש מאת ה' מן השמים. ויי' המטיר דא הוא ארץ מאן אתר נטיל האי, סופיה דקרא מוכח, דכתיב מאת יי' מן השמים, מן השמים ממש. רבי חייא אמר מהכא, וידבר אלהים את כל, כל, כללא דכלא, דהא כהאי תלוא פלא.

לא יהיה לך אלהים אחרים על פני. (שמות כ) רבי יצחק אמר, אלהים אחרים, לאפקא שכינתא. על פני, לאפקא אפי מלכא. דבהו אתחזי מלכא קדישא, ואינון שמייה. והוא אינון. הוא שמייה, דכתיב, (ישעיה מב) אני יי' הוא שמי. הוא ושמייה חד הוא בריך שמייה לעלם ולעלמי עלמיא.

תאני רבי שמעון, זכאין אינון ישראל, דקודשא בריך הוא קרא לון אדם, דכתיב, (יחזקאל לד) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם, (ויקרא א) אדם פי יקריב מפם. מאי טעמא קרא לון אדם. משום דכתיב, (דברים ד) ואתם הדבקים ביי' אלהיכם. אתם ולא שאר עמין. ובגין כך אדם אתם, אתם קרויין אדם, ואין עובדי כוכבים ומזלות קרויין אדם.

דתנא, אמר ר' שמעון, פיון דבר נש ישראל אתגזר, עאל בברית דגזר קדשא בריך הוא באברהם, דכתיב (בראשית כד) ויי' ברוך את

אברהם בכל. וכתוב (מכה ז) חסד לאברהם. ושאר למיעאל בהאי אתר. (נ"א

אדם) פִּינֹן דְּזָכָה לְקַיֵּמָא פְּקוּדֵי אֹרְיִיתָא, עָאל בֵּיהּ בְּהַאי אָדָם, (נ"א אֶתֶר) וְאַתְדַּבֵּק בְּגוּפָא דְמַלְפָא, וְכַדִּין אַקְרִי אָדָם.

וְזֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל אַקְרוּן אָדָם. תָּא חֲזִי, כְּתִיב בֵּיהּ בִּישְׁמַעְעָל, (בראשית טז) וְהוּא יְהִיָּה

פְּרָא אָדָם. פְּרָא אָדָם, וְלֹא אָדָם. פְּרָא אָדָם, מְשׁוּם דְּאַתְגְּזַר. וְשִׁירוּתָא דְאָדָם הָוָה בֵּיהּ,

דְּכְתִיב, (בראשית יז) וְיִשְׁמַעְעָל בְּנוֹ בֶן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּהַמּוּלוֹ אֶת בֶּשֶׂר עֶרְלָתוֹ, פִּינֹן דְּאַתְגְּזַר,

עָאל בְּהַאי שִׁירוּתָא, דְאַקְרִי כָּל. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית טז) וְהוּא יְהִיָּה פְּרָא אָדָם, וְלֹא

אָדָם. יָדוּ בַּכָּל, יָדוּ בַּכָּל וְדַאי, וְלֹא יַתִּיר, מְשׁוּם דְּלֹא קָבִיל פְּקוּדֵי אֹרְיִיתָא. שִׁירוּתָא

הָוָה בֵּיהּ, בְּגִין דְּאַתְגְּזַר, וְלֹא אֲשַׁתְּלִים בְּפְקוּדֵי אֹרְיִיתָא. אֲבָל זֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל, דְּאַשְׁתְּלִימוּ בְּכֹלְא, אַקְרוּן אָדָם מְמַשׁ, וְכְתִיב (דברים לב) כִּי

חָלַק יְיָ עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּגִין דָּא, כָּל פְּרָצוּפִין שְׂרוּ, בַּר מַפְרָצוּפָא דְאָדָם. ר' יִצְחָק אָמַר, בַּד

אַתְעָבַד, אֶתְחֲזִי דְגַלְיָפָא גוּ גַלְיָפִין דְאַשְׁלָמוּתָא. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הֵינִינוּ דְאַמְרֵי

אֵינְשֵׁי קַיְטְרוּי בְּזִיקָא, בְּטַפְסָא שְׂכִיחִי.

רַבִּי יְהוּדָה הָוָה אָזִיל מְקַפּוּטְקִיָּא לְלוּד, לְמַחְמֵי לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּהָוָה תַּמָּן, וְהָוָה

רַבִּי חֲזַקְיָה אָזִיל עַמִּיָּה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְר' חֲזַקְיָה, הָא דְתַנִּינָן, קָמִי ר' שְׁמַעוֹן, וְהוּא יְהִיָּה

(דף פ"ט ע"ב) פְּרָא אָדָם, וְדַאי כְּהוּא. וְדָא הוּא בְּרִירָא דְמַלְאָה. סוּפִיָּה דְקָרָא דְכְתִיב, וְעַל פְּנֵי

כָּל אֲחָיו יִשְׁפּוֹן. מַהוּ וְעַל פְּנֵי כָּל אֲחָיו יִשְׁפּוֹן. אָמַר לִיהּ, לָא שְׁמַעְנָא, וְלֹא אֵימָא. דְּהָא

אוּלְיַפְנָא, כְּתִיב (דברים ד) וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה. אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה, אֶתְהּ יָכוֹל לוֹמַר. דְּלֹא שָׂם מֹשֶׁה, אֵי אֶתְהּ יָכוֹל לוֹמַר.

(ו) חֶסֶד לְאַבְרָהָם. וְהַתְחִיל לְהַכְנִס לְמַקּוּם הַזֶּה. (אדם) פִּינֹן שְׁזָכָה לְקַיֵּם מְצוּוֹת הַתּוֹרָה, נִכְנַס לְאָדָם (למקום) וְנִדְבַק בְּגוּף הַמְּלָךְ, וְאִז נִקְרָא אָדָם.

וְזֶרְעַ יִשְׂרָאֵל נִקְרָאוּ אָדָם. בֹּא וּרְאֵה, כְּתוּב בִּישְׁמַעְעָל וְהוּא יְהִיָּה פְּרָא אָדָם. וְלֹא

אָדָם. פְּרָא אָדָם, מְשׁוּם שְׁנַמּוּל, וְרֹאשִׁיתוֹ שֶׁל אָדָם הִיָּה בּוֹ, שְׁכָתוּב (בראשית יז) וְיִשְׁמַעְעָל בְּנוֹ

בֶּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּהַמּוּלוֹ אֶת בֶּשֶׂר עֶרְלָתוֹ. פִּינֹן שְׁנַמּוּל נִכְנַס לְרֹאשִׁית הַזֹּאת שְׁנִקְרָאת כָּל. זְהוּ שְׁכָתוּב וְהוּא יְהִיָּה פְּרָא אָדָם, וְלֹא

אָדָם. יָדוּ בַּכָּל, יָדוּ בַּכָּל וְדַאי - וְלֹא יוֹתֵר, מְשׁוּם שְׁלֹא קָבִיל מְצוּוֹת הַתּוֹרָה. רֹאשִׁית הִיתָה בּוֹ

מְשׁוּם שְׁנַמּוּל, וְלֹא הַשְׁתַּלֵּם בְּמְצוּוֹת הַתּוֹרָה. אֲבָל זֶרְעַ יִשְׂרָאֵל שְׁנַשְׁלָמוּ בְּכָל, נִקְרָאוּ אָדָם מְמַשׁ,

וְכָתוּב (דברים לב) כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מְשׁוּם כֶּף כָּל הַפְּרָצוּפִים מִתְרִים, פְּרִט לְפָרְצוּף אָדָם. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כְּשֶׁנִּעֲשֶׂה,

נִרְאֵה שְׁחָקִיק תוֹף הַחֲקִיקוֹת שֶׁל הַשְׁלָמוֹת. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הֵינִינוּ מֵה שְׂאֲנָשִׁים אוֹמְרִים, קִשְׁרֵיו בְּרוּחַ מְצוּיִים בְּצוּרָה.

רַבִּי יְהוּדָה הִיָּה הוּלֵף מְקַפּוּטְקִיָּא לְלוּד לְרֵאוֹת אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁהִיָּה שָׁם, וְהִיָּה רַבִּי חֲזַקְיָה הוּלֵף עִמּוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי

חֲזַקְיָה, זֶה שְׁשִׁינֵנו לְפָנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהוּא יְהִיָּה פְּרָא אָדָם - וְדַאי כֶּף הוּא. וְזְהוּ בְּרוּר הַדְּבָר -

סוּף הַפְּסוּק, שְׁכָתוּב וְעַל פְּנֵי כָּל אֲחָיו יִשְׁפּוֹן. מַה זֶה וְעַל פְּנֵי כָּל אֲחָיו יִשְׁפּוֹן?

אָמַר לוֹ, לֹא שְׁמַעְתִּי וְלֹא אָמַר, שְׁהִירִי לְמַדְנֹ, כְּתוּב (דברים ד) וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה. אֲשֶׁר שָׂם

מֹשֶׁה - אֶתְהּ יָכוֹל לוֹמַר. אֲבָל שְׁלֹא שָׂם מֹשֶׁה - אֵינְךָ יָכוֹל לוֹמַר.